

Näringsdepartementet
Charlotte Ottosson
Jonas Ragell
103 33 Stockholm

Stockholm 2009-12-08
BR/GP/06/2009

Ändring i förordning om yrkeskompetens SFS 2007:1470

Svenska Bussbranschens Riksförbund, BR, är branschorganisation för busstrafikföretag och bussresearrangörer som bedriver yrkesmässig verksamhet. BR:s 400 medlemsföretag bedriver alla former av busstrafik och anordnar resor inom och utanför landets gränser. Med mer än 20 000 anställda och 11 000 bussar.

Detta yttrande och är förankrade och delas av Bussarbetsgivarna, BuA som är ett arbetsgivarförbund inom TransportGruppen. BuA har 450 anslutna företag med mer än 19 000 anställda. Bussarbetsgivarna sluter avtal med Kommunal, Transport, Unionen samt Sveriges Ingenjörer.

Bakgrund

Bussbranschen har en tradition av utbildning och fortbildning av förare. Utbildningarna har vuxit fram genom krav från beställare, myndigheter och av bussbolagens egna krav på säkerhet, service och miljö. Varje förare är bärare av företagets varumärke och är företagets ambassadör gentemot passagerarna. Välutbildad personal med hög kompetens har ofta visat sig vara nyckeln till nöjda kunder och passagerare. Arbetsmarknadens parter har liksom lyft upp och genom avtal stadgat lägsta nivå för fortbildning av bussförare.

Exempel på fortbildning som våra medlemsföretag har genomfört är följande: Halkkörning, fjäll- och backkörning, skolförareutbildning, sparsamkörning, turistbussförare, förare i utlandstrafik, förare av persontransporter med passagerare med särskilda behov, brand i buss, första hjälpen, föraren och service, service och kundbemötande för förare, färdskrivare, kör- och vilotider. Till detta kommer trafikhuvudmännens förarcertifiering som till stor del är ett utbildningsprogram.

Införandet av fortbildningsdelen av YKB i september 2008 var inte i bussbranschen någon komplicerad fråga. Förväntningen på YKB var att fortbildningen skulle bli mer organiserad och att förarnas utbildningsnivå skulle höjas. Hittills har nio bussbolag har blivit godkända utbildare och där igenom kvalitetssäkrat fortbildningen.

De erfarenheter som branschen har efter ett års arbete med fortbildning för yrkeskompetens är att dagens krav på att ”fortbildningen ska omfatta de ämnen och avse de mål som anges i bilagan” inte är realistiskt. Innehållet i bilagan är framtaget för en längre grundutbildning.

När utbildaren försöker leva upp till kraven på att alla moment ska genomföras, i en fortbildning på 35 timmar, leder detta till att utbildningen ”snuttifieras”. Resultatet blir en fortbildning som inte lägger tyngdpunkt på förarens och företagets behov utan genomförs för att uppfylla förordningens krav.

Förutom att fortbildningen blir urvattnad, blir det många gånger svårt för förarna att identifiera sig med momenten i fortbildningen. För företaget blir resultatet att fortbildningen har för låg nivå för att upprätthålla beställarnas och företagets kompetenskrav vilket leder till ytterligare fortbildning och ökade kostnader.

Frågan om registerhållning och rapportering av delkurser har under året skapat många frågor bland våra medlemmar och även osäkerheter om vilka regler som gäller och hur dessa ska tolkas. Då fortbildningen ofta genomförs under en längre period kan det vara svårt att bilda sig en uppfattning om följden av till exempel ett förlorat fortbildningsintyg. Vanliga frågor är: Kan den siste utbildaren garantera tidigare fortbildningar? Vad händer om en förare förlorar sitt intyg? Vem ansvarar för register? Branschen har vid flera tillfällen belyst frågan för departement och myndigheter.

Svenska Bussbranschens Riksförbund föreslår att regeringen ändrar *Förordningen om yrkesförarkompetens (SFS 2007:1470) 3 kap. 2§*

Nuvarande lydelse

2§ Fortbildningen ska omfatta de ämnen och avse de mål som anges i bilagan.

Förslag på ändring

2§ Fortbildningen ska omfatta delar av de ämnen och delar av de mål som anges i bilagan, *alternativt*

2§ Fortbildningen ska syfta till att uppdatera föraren i de viktigaste kunskaperna för yrkets utövande, tyngdpunkten ska läggas på trafiksäkerhet och rationell bränsleförbrukning.

Konsekvensbeskrivning

Ur ett branschperspektiv kan inte branschen se några negativa konsekvenser av de föreslagna ändringarna. Detta gäller för båda alternativen. Förslaget skulle ge utbildare möjlighet att inom ramen för YKB anpassa fortbildningen efter företagets behov och förarnas kunskapsnivå. Troligen kommer förslaget att öppna upp för att fler aktörer kan etablera sig på marknaden och därigenom uppnås en ökad konkurrens.

Ekonomiska konsekvenser

Bussbolagen kommer att kunna sänka kostnaderna för fortbildning då en del av företagets traditionella utbildning kan bedrivas inom YKB.

Svenska Bussbranschens Riksförbund föreslår att regeringen ändrar *Förordningen om yrkesförarkompetens (SFS 2007:1470) 5 kap. 6§ och 7§*

Nuvarande lydelse:

6 § Den som har tillstånd att bedriva utbildning för yrkesförarkompetens ska omgående...

7 § Den som har tillstånd att bedriva utbildning för yrkesförarkompetens ska i samband...

Förslag till ändring:

6 § Den som har tillstånd att bedriva fortbildning eller utbildning för yrkesförarkompetens ska omgående efter att föraren genomgått en grundutbildning eller en fortbildningskurs rapportera det underlag som behövs för att Transportstyrelsen ska kunna fatta beslut om att utfärda ett yrkeskompetensbevis.

7 § Om föraren genomgår fortbildningen vid olika tillfällen ska den utbildningsanordnare som anordnat en delkurs omgående rapportera till Transportstyrelsen när föraren har genomgått delkursen.

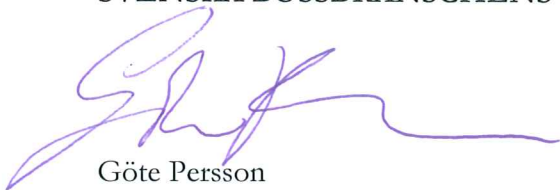
Den som har tillstånd att bedriva utbildning för yrkesförarkompetens ska i samband med att rapport lämnas utfärda ett intyg om genomförd fortbildning till föraren.

En genomgången delkurs får tillgodoräknas i fem år, dock längst till dess att yrkeskompetensbevis som delkursen avsett har utfärdats.

Konsekvensbeskrivning

Förslaget ger möjlighet till att Transportstyrelsen kan utforma ett system för inrapportering av fortbildning. Det är viktigt att myndigheten har samverkan med branscherna när detaljföreskrifterna ska utformas. Delkurserna måste fortsättningsvis få fortsätta vara flexibla och delkursernas innehåll får inte regleras så att de motverkar de föreslagna förändringarna i *Förordningen om yrkesförarkompetens (SFS 2007:1470) 3 kap. 2§.*

SVENSKA BUSSBRANSCHENS RIKSFÖRBUND

Göte Persson

Ansvarig utbildning och rekrytering